

LETO X.

• ZVEZER 13.

Vrli Slovenci: Prava vera bodi
vam luč, materni jezik bodi vam
ključ do zveličanske narodne
omike.

A. M. Slomšek.

NAŠ DOM

GLASILO
SLOVENSKE MLADINE.

MARIBOR, 1910.

CIRILOVA TISKARNA.

Vsebinska 13. zvezka:

Stran

Stran

Mladinska izobrazba:

Ciril in Metod	193
Slava Cirilu in Metodu	195
Ciril-Metodov kres	195

Zabava:

Mladenič iz Nise (Dalje.)	195
V mraku	202

Kaj je novega po svetu?	202
-----------------------------------	-----

Orli:

Vzori Orlov	203
-----------------------	-----

Dekliški vrtec:

Tvoja volja, tvoja sreča	204
Dobra gospodinja	204
Kakor črešnjev cvet	205

Društveni glasnik:

Romanje na Trsat	205
Dekliški shod v Št. Jurju	206
Sv. Anton v Slov. Gor.	206
Koroško	206
Kamnica	206

Govorniške vaje:

Tri poglavitne zasluge sv. apostolskih bratov Cirila in Metoda za slov. narod	206
--	-----

Slovstvo:

Staršem in vzgojiteljem	207
Marijin otrok	208
Družba sv. Mohorja	208

Listnica uredništva. J. H. M. S. Da bo fantek imel mir, naj si list naroči na drugo ime. Z liberalnim nestrežem pa bomo že obračunali.

Obrabljene znamke za obmejne Slovence je poslal uredništvu J. Perger, delavec v Rajhenburgu in sicer 2000 iz 14 različnih držav in dežel.

Opozarjamo naše cenjene čitatele, naj odslej vse take znamke pošiljajo naravnost v Ljubljano »Slovenski Straži«.

Deset lepih razglednic za god

pošilja za 80 vinarjev, ki jih
lahko plačate s poštними znamkami

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru Kor. cest. 5.

Naš Dom izhaja 1. in 15. vsakega meseca ter stane na leto 2 K, na pol leta 1 K, na četrt leta 50 h. — Uredništvo in upravnništvo je v Cirilovi tiskarni, Koroške ulice 5, Maribor. — Sklep uredništva

25. junija 1910.

Knjižnica S. K. S. Z. v Mariboru, Koroška cesta št. 5, nudi svojim čitateljem najboljše spise slovenske književnosti. Odprta je vsak delavnik od 4.—6. ure zvečer, le ob nedeljah in praznikih od 10.—11. ure popoldan. Prosimo pa, da cenjeni čitatelji tudi knjige redno vračajo, da prihranijo sebi in nam stroške opominjevanja.

N A Š D O M

Štev. 13.

V Mariboru, 1. julija 1910.

X. letnik.

Mladinska izobrazba.

Ciril in Metod.

Okoli l. 795. in 796. so frankovske čete premagale divje Avare, a sedaj so tudi Slovenci, ki so prej stenjali pod avarskim jarmom, prišli pod nemško oblast. Ko so pa stopili naši pradedje v ožjo zvezo z Bavarci in Franki, se je začela pri nas širiti tudi krščanska vera. L. 798. je solnograška škofija postala nadškofija, njene meje so se raztegnile daleč na današnjo Ogrsko — v takratno Panonijo. Nadškof Arno je dobil od frankovskega kralja naročilo, naj gre med Slovence oznanjevat krščanske vere, kar je tudi storil. Ker je pa bilo ozemlje solnograške škofije preobsežno, so slovenske zemlje levo od Drave do njenega izliva v Donavo izročili pokrajinskemu škofu Teodoriku. Že tisti čas se je v naših krajih precej razširilo krščanstvo in je bilo posvečenih več cerkev. Toda nemški duhovniki niso imeli pravega uspeha, s krščanstvom se je vedno bolj utrjevala tudi nemška oblast. Slovensko zemljo med Dravo in Donavo je okoli l. 840. kralj Ludovik podelil nekemu Privinu, ki je bil prej gospodar v Nitri med današnjimi Slovaki, pa je moral od ondot bežati. Privina je zelo podpiral krščansko vero in solnograški nadškof mu je posvetil več cerkev. A duhovniki, ki se tisti čas omenjajo, imajo samo nemška imena, bili so najbrž sami Nemci. Na severu je Privinova slovenska kneževina mejila z Moravo, kjer so tudi Nemci skušali utrditi svojo oblast. Knez moravski Rastislav je dobro sprevidel, da se ne bo mogel dolgo upirati nemškemu vplivu, če se ne izvije oblasti nemških škofov. Poslal je tedaj poslanca v Carigrad na dvor grškega cesarja, da bi mu poslal misijonarjev, ki bi bili veščji slo-

vanskega jezika. Cesar je uslišal njegovo prošnjo in začetkom 862. leta sta prišla na Moravsko solunska brata Ciril in Metod. Zelo uspešno sta delovala med Moravci nekaj čez 4 leta, a proti koncu leta 867. sta se napotila v Rim, da bi Ciril ond sprejel škofovski red, ker le kot škof bi mogel prav urediti cerkvene zadeve na Moravskem. Med potom sta se oglasila na dvoru slovenskega kneza Kocela, sina in naslednika Privinovega, ki ju je sprejel z velikim veseljem. Kocelov grad iščejo nekateri blizu Blatnega jezera na Ogrskem, drugi v okolici današnje Radgone.

Vsekako so apostolske noge sv. bratov posvetile tudi našo zemljo. Takrat so še bile v rabi stare rimske ceste, po njih sta potovala tudi Ciril in Metod. Velika rimska cesta je šla iz današnjega Ogrskega proti Italiji čez Ptuj, mimo Konjic, preko Celja, Ljubljane in dalje doli do Rima. Ker vemo, da sta se na tem potu mudila v Benetkah, tedaj sta gotovo šla skozi naše slovenske kraje, ki so desno od Drave spadali od l. 811. naprej pod oblast oglejskega očaka. V okolici Zreč še dandanes kažejo studenec, kjer sta bojda sv. brata počivala, kruh jedla in vodo pila. In v resnici je tam blizu šla stara velika rimska cesta.

V Rimu je papež slovenska apostola zelo prijazno sprejel ter Cirila posvetil za škofa, ki je pa kmalu nato umrl (14. febr. 869). Potem je postal Metod škof in se je vrnil med Slované. Ker je pa l. 869. besnela vojska na Moravskem, je Metod ostal pri Kocelu ter je tu deloval med Slovenci. Vpeljal je pri službi božji slovanski jezik, česar je bilo ljstvo neizmerno veselo, s tem je slovenski jezik bil povzdignjen do časti grškega in latinskega jezika. Sv. brata sta Slovincem podala tudi svete knjige

v domačem jeziku ter sta tako ustanovitelja slov. slovstva. Nemški duhovniki so izgubili ves vpliv ter so pobrali šila in kopita s sovraštvom v srcu do Metoda in Slovencev.

Metod je bil sedaj sicer škof, a to še ni bilo dovolj, ker bi še bil vedno odvisen od solnograškega nadškofa. L. 870. ga je tedaj Kocel poslal zopet v Rim s prošnjo, naj bi ga papež povzdignil v nadškofa čez Panonijo in Veliko Moravo, kar se je tudi zgodilo. To je eden najimenitnejših dogodkov v naši sicer žalostni zgodovini. Že v rimskih časih so bile v naših krajih škofije v Ptuj, v Celju, v Štrigovi itd. ki so bile vse pod nadškofijo v Sremu, katero je bil ustanovil sv. Andronik, učenec apostola Pavla. To nadškofijo je sedaj papež obnovil in Metod je postal višji pastir čez vso slovensko zemljo med Dravo in Donavo. Današnji Ptuj je gotovo spadal še pod njegovo oblast.

Sedaj so pa začeli besneti nemški škofje proti Metodu, prav nekrščansko so ga obrekovali, tožili v Rimu in pri kralju, vrgli celo v ječo. Kakšni so Nemci zdaj, takšni so bili nekdanj: ošabni, brezobzirni, pravice lastijo le sebi, drugi bi naj bili le njihovi hlapci in dekle. Žalibog je okoli l. 874. umrl knez Kocel in tako je Metod izgubil oporo, moral je zapustiti slovensko zemljo in iti na Moravsko. Panonske Slovence je sedaj nemška država tesneje priklenila k sebi in solnograški škofje so sedaj bahato širili svojo oblast nad našo zemljo. Metod je odšel na Moravsko, kjer je med tem že zavladal knez Svetopolk, nestanoviten, vihrav, omahljiv in kratkoviden človek. Mesto da bi bil podpiral Metoda, se je dal nahujskati od Nemcev in ga je začel preganjati ter mu greniti življenje. A prav si ni upal nastopiti proti njemu, ker Metoda je poslal rimski papež sam. L. 880. je Metod tretjič potoval v Rim, da je tam pred papežem dokazal svojo nedolžnost proti svojim obrekovalcem. Papež je pohvalil njegovo delovanje ter zaukazal vsem duhovnikom po Moravskem in po Panoniji, da morajo biti pokorni le Metodiju, temu pa je dal pravico, nastaviti po potrebi še nove škofo v raznih mestih, ki bi bili

vsi njemu podložni kot nadškofu. A Nemci so rovali naprej.

Ko je Metod l. 885. zatisnil oči, je Svetopolk pregnal vse njegove učence iz svoje dežele, ki so se potem raztepli po današnjem Hrvaškem, v Srbiji in po Bolgarskem. Lahkomiselni Svetopolk je pa svoje hlapčevstvo nasproti Nemcem drago plačal. Ker so Nemci vedno bolj segali po njegovi deželi, je prišlo do vojske med Svetopolkom in kraljem Arnulfom, ki je bil prej koroški vojvoda. Arnulf je proti Moravcem nahujskal hrvaškega bana Braclava in poklical na pomoč divje Madžare, ki so grozno opustošili Panonijo ter se l. 895. ali 896. stalno naselili ob reki Tisi in njenih pritokih ter odtod grozno napadali sosedne kraje. Po smrti Svetopolkovi so Madžari zrušili moravsko državo, Panonijo pa so tako opustošili, da l. 900 ni bilo nobene cerkve več slovensko prebivalstvo pa so zatrli. Današnji prekmurski Slovenci med Muro in Rabo so zadnji ostanki nekdanjih panonskih, Metodovih Slovencev. Takrat je nepretrgoma od Jadranskega morja gori do Moravskega in Češkega, od ondot pa do severnega morja prebivalo slovansko prebivalstvo; sedanja Nižja Avstrija, Štajerska in Koroška je bila slovenska, po l. 895. so se Madžari zabili kakor klin med severne in južne Slované, od zahoda pa so Nemci vedno bolj pritiskali, zlasti so solnograški nadškofje pospeševali ponemčevanje. Njih grdo ravnanje proti Metodu pa jim ni prineslo blagoslova, Panonija je vsled madžarskih napadov bila za Solnograd za vselej izgubljena.

V sv. Metodu imamo tedaj nekako vteleseno misel naše narodne samostalnosti; če mislimo na Metoda, mislimo na naši dve najdražji svetinji: sv. krščansko vero in svojo slovensko narodnost. Metod je trpel in se boril za natorne pravice Slovencev. Surova sila je zatrla njegovo delo, ali ni zatrla misli, ki jo je on vsejal. Metod živi v nas naprej; sovražniki so ostali isti, kar so delali z njim, to delajo z nami, toda velika je moč resnice in pravice in zmagala bo. Naši trinogi bodo šli v grob, Slovenci pa ostanimo zvesti Metodovim naukom in vrata peklenska nas ne bodo premogla.

Slava Cirilu in Metodu!

Ciril, Metod solunska brata mila,
zdaj cerkev spet obhaja vajin god:
iz vernih src kipé na dan čutila:
slovenski z vama veseli se rod:
za vse, za vse, kar sta za nas storila
zdaj v raju vama je plačnik Gospod!
Donesla sta Slovenom sveto vero:
na veke Bog plačilo bo stotero.

O hvala vama, tisočera hvala:
Sloveni so živeli v mraku zmot,
tedaj nebesa vaji so poslala
o blagovestnika, Ciril, Metod!
v jeziku našem sveto mašo brala,
kazála v raj edino pravo pot,
odvzela sta pradedom dušno bedo,
umeli srečni božjo so besedo!

Poglejta, prosimo, na njih sinove:
nesloga nas mori, razkol in črt,
prosita za slovenske vse rodove,
da večna jih ne bo zakrila smrt,
o zdaj, ko Bog nas spet po cerkvi zove,
peljita brata nas v nebeški vrt!
sprosita, da bo zopet vse Slovene
vezála vere krepka vez nas ene!

A bratje mi prosimo zdaj Gospoda,
zemlje vladarja, ter neba višav,
da na prošnje Cirila in Metoda,
nas reši zmot, nesloge, vseh skušnjav,
ki naša so poguba, večna škoda,
naj vera prava reši nas zmotnjav,
naj Rim v ljubezni bratski vse zedini,
Slovene vodi k rajski domovini!

Brojan —

Ciril — Metodov kres.

I.

Noč je legla po dolini,
goré objema mrak —
glej tam gori pri Urbanu
ogenj jak.

Ognji — kresi v čast Cirilu
gori se iskrijo . . .
kaj pa doli tam v dolini
vsi še spijo? . . .

zdajci, glej . . . je zagorelo
tisoč, tisoč kresov . . .
nanje je srdito zrl
oko besov.

Zrlo je . . . in trepetaje
te kresove štelo —
preveč, preveč . . . pač zaman je
naše delo!

Pač zaman je, da bi zemlje
te se polastili,
nje lastniki bodo preje
nas zdrobili . . .

In plamteli in žareli
so Metoda kresi,
plahi, trepetaje skrili
so se besi.

II.

Lega nočca, lega
na polje zeleno,
breg in dol zavila
v temno je kopreno.

Na nebesu jasnem
cveti tisočerni
so vzcveteli zlati
zrli v svet večerni.

Po dolinah, bregih
in vrhovih gora
pa je zamigljalo
kresnic, glej, brezbroja . . .

Aj — to niso muhe,
muhe, ki svetijo,
to so ognji, kresi,
ki nocoj gorijo.

V čast Ciril-Metoda
narod jih zažgal je,
tujcu, zemlje lačnem
s tem naznanje dal je :

da na boj pripravljen
čaka na mejdani,
da si zemljo, jezik
svobodo obrani. —

Le žarite kresi,
kresi tisočerni,
vi simbol ljubezni
vroči, neizmerni . . .

Starogorski.

Zabava.

Mladenič iz Nise.

(Dalje.)

V zgodnjem jutranjem svitu dru-
gega dne kleči škof Epafrej pred svojo
posteljo. Težka in mučna je bila zanj

pretečena noč. Tu pa tam je malo
časa zatisnil očesi. Apostol se mu je
prikazal v spanju ter zahteval nazaj
svojega ljubljenca — Teofila. Toda
nikjer ga ni bilo. Ves potrt pade škof

pred jokajočega Janeza, katerega obraz je hitro izginil v višave. Pri zadnjih besedah: »Tam pred božjim stolom Vsemogočnega, kamor zdaj grem, bom tirjal od tebe dušo mladeniča!« se zbudi škof v neizmerni britkosti in žalosti.

Ko premišluje svoje težke sanje, pa naenkrat stopi pred njega Rebeka, hčerka bogatega Juda. Škof se prestraši ter jej namigne, da naj odide.

Toda Rebeka ne uboga. Z ihtečim glasom zakliče: »V tej uri brezmejne boli poznam samo eno moč, ki mi zapoveduje — moč svoje vesti, ki ti kliče: »Postoj malo«

Epafrej se hoče rešiti predrzne Judinje ter obrne zato svoje oči proč od nje.

Tega ni pričakovala Rebeka. V globoki ponižnosti pade na kolena ter glasno moli:

»Bog mojih očetov — Bog, katerega usmiljenost in vsemogočnost je razodel Kristus iz Nazareta — Ti se me usmili. Pošlji v moje srce žarek luči, da spozna škof v Nisi resničnost mojih besed.«

Globoko presune goreča molitev škofa. Obrne se k Judinji in reče prijazno:

»Vstani! Hočem te poslušati!«

»O Bog! zahvalim Te!« zakliče Rebeka in solza sladkega upanja in veselje zablesketa v njenem očesu. Z lahnim glasom nagovori škofa: »Zvedela sem, da je zadela huda kazen onega blagega mladeniča, ki je rešil življenje mojemu očetu — oj!« od prevelike žalosti ne more dalje govoriti. »Ne zaradi tega«, reče škof resno, a ob enem vendar prijazno.

»Njegova krivda je preveliko hrepenenje po tvoji zahvali in preprijazno občevarje —«

»Škof!« mu seže v besedo Rebeka, »česar ti obdolžuješ blagega mladeniča — temu sem kriva jaz. Škof! Zdaj si slišal resnico iz ust uboge Judinje, ki si upa stopiti tudi pred velikega apostola ter izjaviti slovesno: Teofil je nedolžen! Tu pred teboj pa kleči na kolenih uboga grešnica Rebeka in prosi usmiljenja.« Pri teh besedah

vzdigne roke proti škofu in ga pogleda tako milo, da presune njegovo srce. Ta izjava mu je olajšala težo nočnih sanj.

»Če je tak« — reče z veselim obrazom, »če je tako — jaz ti verjamen — potem si potolažila moje očetovsko srce, ki tako goreče bije za mladeniča. Zahvaljujem te! Pojdi zdaj v miru! Jaz pa hočem iti k vernikom ter jim naznaniti veselo novico, da je Teofil nedolžen.«

Rebeka vstane in poljubi škofovo obleko. Potem pa odide z veselim srcem, tako veselim, kakor že dolgo ne v svojem mladem življenju,

Pred domom sreča svojega starega očeta — Izaka. Pogrešal je hčerko, ki je odišla tako zgodaj od doma. Misleč, da se je izgubila, se odpravi na pot, da bi jo poiskal. Tu pred hišo pa prideta oba skupaj. Z veseljem prime Rebeka starega očeta za roko in ga pelje proti drevoredu.

»Kam pa, otrok moj!« vpraša Izak.

»Nič dalje nego do sem!« odgovori Rebeka z lahnim glasom.

»Kaj naj počnem tu?« vpraša oče.

»Mene blagoslovi«, odgovori jokajoče Rebeka — blagoslovi me na tem mestu, kjer sem bila toli srečna, da sem se zahvalila blagemu mladeniču. Tu bo rosil tvoj blagoslov obilo sreče.«

Ona poklekne in Izak položi na njeno glavo svoje vele roke, rekoč:

»Bog Izraelcev in vseh ljudi bodi s teboj vedno, ljubljena Rebeka.«

Po tem ginljivem prizoru pa zadoni v bližini milodoneč klic: »Teofil!«

»O Bog! Njegovo ime«, zakriči Rebeka ter hiti nasproti deklici, ki je klicala njegovo ime. Lojda je bila.

»Teofil! Kje si?« zakliče še enkrat otožno. »Škof je spoznal tvojo nedolžnost. Prost si vsake krivde in kazni.«

Toda zastonj kliče. Od strahu se trese, ko zagleda Rebeko.

»Si ga videla kje?« jo vpraša z jokajočim glasom.

»Kdo pa si ti?« jo vpraša nato Rebeka.

»Njegova sestra sem! Če veš za brata, povej, prosim te, povej mi.«

Rebeka prime pri teh besedah Lojdo za roke in vzdihne: »Sestra njegova, pridi v moje naročje!«

Ko Izak to vidi, prime naglo Rebeko za roko in jo pelje proti domu, rekoč: »Moj otrok — moj ubogi otrok ti si bolan. Pojdiva domov!«

»Ostani zdrava, sestra Teofilova« joka Rebeka ter sledi svojemu očetu.

Med tem pa pride škof s svojimi verniki. Hipomena zagleda Lojdo ter hiti z veseljem k njej. Toda kako se prestraši, ko vidi Lojdo brez brata — in solze v njenih očeh. V globoki žalosti jo vpraša:

»Še torej nisi našla Teofila?«

»Kje je Teofil?« vpraša škof s tresočim glasom, kakor bi slutil nesrečo, ki jo je zakrivilo njegovo prestrogo ravnanje. Kako lahko bi jo odvrnil, če bi lepše ravnal z mladeničem!

Lojda pa naprej jokaje vzdihuje:

»Dolgo ga iščem in kličem; toda nikjer ne zaslišim njegovega milega glasu. Tukaj na tem mestu sva se ločila, tukaj, kjer si ga ti pokaral tako ostro. Tu sem ga tolažila z besedami apostola. O moj Teofil, kje si!«

»Teofil!« zakličejo vsi verniki ter gredo na vse strani, da bi poiskali ljubljenega mladeniča.

Naenkrat se prikaže zopet Teag ter s hripavim glasom zakriči:

»Ubežal je!«

»Vsi, ki slišijo te strašne besede, se žalostno obrnejo k škofu, rekoč: »Ubežal je!«

Lojda pade na zemljo ter glasno ihti: »Moj nesrečni brat! Kje si?«

Hipomena jih tolaži. Škot obupno vije roke od prevelike žalosti.

Teag ga opazuje od strani in se hinavsko smeji. Potem pa pristopi k njemu ter začne s hinavskim glasom pripovedovati:

»Tje v gozd je zbežal. Jaz hitim za njim ter ga kličem: Teofil! Pridi nazaj, pridi! K Janezu te popeljem! Če te je škof v svoji nagli jezi zavrzel — te Janez spréjme v očetovski ljubezni. Toda vse zastonj. Teofil izgine v gozd. Samo kletvico iz njegovih ust je bilo slišati. Epafrej! Tvoj zaklad je izgubljen!«

Te zadnje besede je satanski hinavec izgovoril s takim glasom, da se Lojda iztrga iz naročja dijakonje in hiti k Epafreju ter se vrže pred njega, glasno ihtéč:

»Škof, Epafrej, daj mi nazaj ljubljenega brata!«

Škof v preveliki žalosti ne ve, kaj bi storil.

Misleč, da se malo potolaži, hoče zvrniti nekaj krivde na Filemona, rekoč:

»Ti si mi svetoval!«

Toda Filemon resno odgovori:

»Bog varuj! Jaz sem le dijakon — in čeprav bi ti svetoval — samo ti imaš odločevati. Tvoja gorečnost, tvoja dolžnost je bila, Epafrej, ki je storila. Le potolaži se!

Ves prizor opazuje Teag od strani. Hinavsko in zadovoljno gleda za odhajajočimi verniki ter mrmra na pol glasno: »To je vaše veselje, vaše plačilo in moje maščevanje.« Dober mesec je minul po tem žalostnem dogodku. O Teofilu ni bilo ne duha ne sluha. Škof postaja od dne do dne žalostnejši. Izgubil je zaklad, ki mu ga je izročil apostol v skrbno varstvo.

V tem času pa pride popoten človek iz Efeza, ki prinese novico o Teofilu. Epafreju začne pripovedovati: »Ko grem skoz gozd, me ustavi med potom zal mladenič, ki je bežal. Od strahu nisem vedel, kaj bi storil — spomnil sem se, da pravijo ljudje, da ta kraj ni varen življenju. Toda mladenič me prijazno pogleda, mi ponudi roko rekoč: Če prideš v Niso, obišči tudi tamošnjo krščansko občino in pozdravi škofa. Povej mu, da je Teofil nedolžen. Po teh besedah izgine. Glas »nedolžen« je še odmeval od sivih skal.« Vnovič rani globoko škofovo srce ta novica. Nekaj časa premišljuje, potem pa glasno reče: Jaz grem k njemu! Pokaži mi pot, ki pelje tje!«

Popotnik je takoj pripravljen. Epafrej se posloví od občine. Toda glej! Zopet jima pride nasproti Teag rekoč: »Vsakemu preti nevarnost v tem temnem gozdu, posebno pa tebi, Epafrej, ki si povzročil njegov beg in njegovo hudo jezo. Ostani pri svojih vernikih.

— to zahteva od tebe dolžnost. Jaz pa hočem namesto tebe opraviti to nevarno delo. Meni je Teofil naklonjen. Če Bog da — in to upam — ga pripeljem zopet nazaj v tvoje naročje.« Tako zopet zmaga Teagova satanska hinavščina. Škof je takoj sprejel to Teagovo ponudbo. Teag odkloni tudi popotnika, češ, da je več vseh stranskih poti v gozdu. Še isto uro zapusti Teag mesto Niso.

V duhu pa ga spremlja pobožna molitev gorečih vernikov.

Na nebu je stalo solnce že visoko. Bližala se je poldanska ura, ko stoji Teag ob robu gozdu. S trnjem zarašena pot mu kaže pobočje kotline. Malo postoji, nato pa da znamenje s svojim hripavim glasom, ker se mu zazdi, da sliši glas roparskega roga. Po kratkem času se že prikaže izpod grmovja Teofil. Veselje se mu bere na črno-zarjavelem obrazu, ko zagleda Teaga. Z odprtimi rokami hiti k zapeljivcu in ga pritisne k sebi, rekoč: »Kaj ne«, Teag, »Epafrej te pošilja? Povej hitro — upam, da mi je odpustil in da me ti popelješ nazaj v njegovo naročje.«

Teag se dela, kakor da bi od žalosti ne mogel govoriti. Črez nekoliko časa pa reče: »Da, pošilja me Epafrej, toda — s kletvijo«. Kakor strela z vedrega neba, zadene ta beseda Teofila v srce, da začne iz nova krvaveti. Nezavesten se nasloni na deblo starega hrasta. Teag pa zadovoljno opazuje svojo nesrečno žrtev, ki je morala pasti vsled njegove maščevalne jeze do Epafreja. Črez nekaj minut pa vstane Teofil močen kakor poprj. Še enkrat naglo premisli svojo nesrečno zapuščenost in obupno življenje v bodočnosti. Pod vtiskom teh morečih misli, ki so stale kakor pošasti pred njim, — prime Teaga trdo za vrat, rekoč: »Teag, ti si lažnjivec!« Pri teh besedah ga stisne, kakor bi ga hotel zadaviti. Teag se noče braniti.

V popolni udanosti zaječi hinavsko:

»Hočem torej umreti!«

Pri teh besedah ga izpusti Teofil.

»Še enkrat povej«, zakriči nad njim, »še enkrat, kaj je rekel škof.«

»Preklet od škofa«, odgovori Teag ter se dela kakor da hoče oditi.

Toda Teofil ga prime za roko in reče z mirnim glasom:

»Sedi z menoj na ta le star, gnil štor, tako gnil, kakor mlado življenje Teofila. Pripoveduj mi o moji sestri Lojdi.«

Pri teh besedah Teofil britko zajoka.

Teag pa začne pripovedovati:

»S tako ljubeznijo te je sirotica iskala, da sem se razjokal, britko razjokal. Ko ji povem žalostno novico o tvojem begu, pade nezavestna na kolena pred škofa. Toda Epafrej jo sune proč, rekoč:

»Nobene besede o tvojem hudobnem bratu? Svojo krivdo je povečal s svojim begom. Gorje, če se mi približa. Izženem ga iz občine, vsem vernikom v svarilen vzgled. Ti pa, če še zineš le eno besedo o bratu, nisi več ud te —«

»Stoj, Teag!« zakriči mladenič ter pokrije z obema rokama svoj obraz.

»Iz tega« — nadaljuje hudobni Teag — »izprediš, kaj te čaka, če se vrneš v Niso.«

»Nikdar!« zakriči Teofil v neizmerni bolesti in jezi.

Naenkrat zakriči nekaj z nerazumljivim glasom — in takoj stoje pred njim štirje roparji, mladeniči zalega obraza in krepke rasti.

Nekaj skrivnostnega prešine črno Teagovo dušo, ko zagleda te krepke mladeniče. Vest ga je začela peči. Zdi se mu, da so ti mladi roparji svetniki proti njemu, ki je vendar ud krščanske občine v Nisi.

»Parmenon, Cozim, Hermes, Agaton«, nagovori Teofil roparje — »sprejeli ste me v svoje varstvo, ko sem, zavržen od vseh, pribežal v ta kraj. Usmilili ste se me takrat in — zdaj stojim preklet od škofa pred vami. Nič ne de«, reče Parmenon, »nam si postal še ožji tovariš. Bodi naš poglavar!«

»Naš poglavar!« ponove veselo vsi ostali.

Teofil vzdigne roko k prisegi, rekoč: »Naj bo!« Nato se obrne k Teagu:

»Videl si ves prizor na tem mestu. Povej škofu učinek njegove kletve črez Teofila. Povej pa tudi, da ga pozdravljam, pozdravljam zato, ker sem si svest svoje nedolžnosti!«

Pri teh besedah izgine v grmovje in roparji za njim. Kakor okamenel obstoji Teag. Nato pa zmaje z glavo ter zmrma s smehljajočim obrazom:

»Zmaga mojega maščevanja je dobljena!« Pri teh besedah hiti z veselimi srcem proti Nisi.

Cetrto poglavje.

Lažnjivec.

Med odsotnostjo Teagovo je bila v cerkvi v Nisi zbrana vsa občina z žalujočim škofom ter molila za srečen izid. Ravno isti popotnik, ki je prinesel novico o Teofilu, je ob enem tudi naznanil prihod Janezov. To je povečalo žalost občine.

»Epafrej!« reče žalostno škofu Filemon, »prvo apostolovo vprašanje bo: Kje je Teofil?«

»Oj, da bi mogel reči,« odgovori škof s solzami v očeh, »da je zaspal v Gospodu!«

Med tem pa se že prikaže Teag s sklonjeno glavo in s sklenjenimi rokami. Navidezna žalost se mu bere na licu, ko nagovori vernike:

»Usmiljenje in milost našega Gospoda z vami.«

Nato se obrne k škofu rekoč:

»Epafrej, novico prinašam —«

»O Teofilu!« — mu seže v besedo škof. — »Povej, kaj je ž njim?«

»Se prehitro slišiš,« ga zavrne Teag.

»Teofil je — ne ustrašite se — Teofil je poglavar roparjev v gozdu pri Nisi!«

»O Bog, o Bog!« zaječe v globoki žalosti navzoči verniki.

»Ti si ga videl, Teag?« vpraša Epafrej s tresočim glasom.

»Da!« odgovori Teag.

»Zakaj ga nisi seboj pripeljal,« ga vpraša žalostno Epafrej. »Mu nisi izročil mojega blagoslova, mojega očetovskega blagoslova?«

»Da, vse to sem storil,« reče Teag

— »toda vse zastonj. Teofil ni hotel iti z menoj.«

»Torej je izgubljen — izgubljen za vedno«, zaječi škof bolestno ter skloni žalostno svojo glavo.

Nato pa začne Teag hinavsko pripovedovati:

»Ko dospem v temen gozd, ga srečam ravno v kotlini. Hotel je bežati. Toda jaz hitim za njim in ga prosim s povzdignjenimi rokami — tedaj obstoji. Teofil! Blagoslov od škofa in dovoljenje, da se smeš vrniti, ti prinašam. Vsake kazni si prost. Teofil se začne rogati ter reče zaničljivo: Teag, moj tovariš, ki si bil ravno tako osramočen kakor jaz — povej škofu, da se mi dobro godi tu v gozdu. Vabim ga k sebi. Ž njegovo srčno krvjo bi si rad ugasil svojo žejo po maščevanju . . . Nato zakolne — oh groza me je bila — in izgine v temnem gozdu.«

Po teh besedah vzdihne Teag ter hinavsko pogleda po vernikih, ki se začnejo počasi odpravljati iz molivnice.

Polagoma se izprazni dvorana. Sam Teag ostane. Natanko pogleda naokoli, če ga nihče ne vidi. Nato pa začne:

»Ha! verniki, molite — molite, toda za se, kojih pamet je prekratka, da bi spoznali moje naklepe. Škof! Jaz sem tisti, ki sem ti vzel zaklad, ki ti ga je izročil apostol v varstvo. Nisem izročil tvojega blagoslova Teofilu, ne — temveč tvojo kletvo, tvojo strogo zapoved, da se ne sme vrniti nikdar več, tvojo jezo — da celo izobčenje iz cerkve. Da, to sem storil, Epafrej! Svoj namen sem dosegel — Teofil pa se potika kot plaha zver po temnih nisejskih gozdih. Ha, hal Toda, stoj! nekdo prihaja.«

Vrata v dvorano se odpro. Dva potnika prihajata v molivnico. Teag hiti k njima. Spoštljivo ga oba pozdravita in eden takoj vpraša:

»Mislim, da sva na pravem kraju!«

»Da, če sta kristjana!« odgovori Teag in jih pelje v molivnico.

»Smem vprašati, kdo da sta?« reče Teag. »Toda, glejta, tn prihaja ravno kar škof Epafrej, predstojnik te občine.«

Epafrej, ki se mu bere na obrazu globoka žalost, spoštljivo pozdravi oba tujca.

Kmalu izve, da sta prišla iz Niceje. Tam se je bila tudi pred kratkim ustanovila mala krščanska občina in ta dva vernika sta prinesla pozdrave ondotnih kristjanov.

Škof se pristrčno zahvali in pristavi:

»Lahko se veselita današnjega dne. Apostol Janez nas pride obiskat. Videla ga bosta v naši sredini.«

»Oj, da bi prinesel tudi tolažbe mojemu srcu«, vzdihne eden popotnikov — Lizija po imenu.

»Ti leži kaj na srcu?« ga vpraša škof.

»Da!« odgovori Lizija. »Ravno to je dalo povod, da sem prišel semkaj.«

»Lahko izvemo?« vpraša Teag.

»Zakaj ne?« odvrne Lizija.

»Mogoče je, da mi še pomagaš v tej nesreči. Tam v nisejskih gozdih stanujejo baje roparji —.«

»Žalibog«, zakliče Teag, — to lahko dokaže tudi Epafrej, kateremu sem ravnokar pravil o teh roparjih.«

Epafrej vzdihne pri teh Teagovih besedah.

Lizija pa žalostno vzdikne:

»Torej je le res, da so ti roparji vjeli mojega sina. Njih poglavar ga ima za svojega pomočnika — o Bog —!«

»Tvoj ljubljenelec — tvoj zaklad —« zašepeta Teag škofu.

Lizija pa s solzami v očeh nadaljuje:

»Pred tremi dnevi sem poslal svojega najstarejšega sina z odkupnino. Toda komaj odide sin — me obide groza, kakaj sem pustil samega. Sam se odpravim s svojim prijateljem Timotejem na pot —!«

»Varujta se«, reče Teag, pred roparskim poglavarjem. Njegova bližina je kakor kačji strup, ki usmrti vsakega. Če bi bil pagan ali Jud, bi bil varen pred njim — toda kristjane sovraži iz dna srca. To lahko spriča tukaj škof. Vprašajte ga!«

»Teag«, zakliče Epafrej, »boj se Boga in njegove sodbe!«

V tem trenutku pa stopi v dvorano Filemon in z njim bogati trgovec Erast iz Irene. Filemon pristopi k škofu ter javi:

»Ta-le tujec je izgubil svoj biser.«

»Torej ga je zadela ista usoda kot škofa«, pripomni s hinavskim nasmehom Teag.

»Teag! — tako ne govori ud občine«, zakriči nad njim dijakon Filemon.

Toda Teag se ne zmeni za ta opomin.

Erast pa začne bridko tožiti:

»Moja sužnja Lojda je izginila od doma. Nikjer je ni. Rad sem jo imel, ker je bila pridna in poštena. Mislil sem, da jo najdem tu.«

»Lojda?« vpraša zaničljivo Teag —. Potem takem je v sorodstvu z zakladom, ki ga škof išče — njegova sestra je.

»Torej je le res —« reče Erast — »kar mi je pravila. Uboga Lojda! Vse ti odpuščam. Tudi to, da si izostala dalje časa, kakor pa sem ti dovolil. — Toda kje pa je zdaj Lojda?«

Komaj izgovori te besede, zadoni v daljavi milodoneče petje. Vedno bližje prihaja glas. Lojda hiti prva v molivnico, da naznani prihod apostolov. Erast jo zagleda ter stopi k njej. Lojda se ga prestraši a on jo nagovori s prijaznimi besedami:

»Ne boj se, Lojda — jaz vem za vse.«

Epafrej gre apostolu nasproti. Ko ga pozdravi, s solzami v očeh, ga pelje v molivnico. Vsi verniki se zbero okoli ljubljeneca Gospodovega. On pa vzdigne tresočo roko k blagoslovu in reče s slovesnim glasom:

»Milost našega Gospoda z Vami!«

»Amen!« odgovori vsa občina.

»Zopet sem med vami, ljubi moji,« začne apostol — »zopet vam prinesem Jezusovo zapoved: Ljubite se med seboj. — Njemu se zahvaljujem, da vas še enkrat vidim. Vedno bolj se staram, moči pešajo. Že čutim, da se bliža konec, čas, ko se bom preselil v večnost k božjemu sreću svojega Učenika. Veselim se tega trenutka, z veseljem sem vedno pripravljen.«

Po teh besedah pogleda okoli stoječe vernike. Oči obstoje pri Lojdi.

»Tu vidim novega uda« — reče z veseljem in smehljajočim obrazom apostol. »Kako ti je ime?«

»Lojda!« odgovori deklica.

„Lojda?“ se začudi apostol — „to ime sem že slišal enkrat. Pomagaj mojemu spominu!“

Lojda povzdigne svoje oči k apostolu ter ga spomni na besede, ki jih je govoril njej in bratu:

„Jaz ostanem z vama v stiski in nadlogi.“

„Se že spominjam,“ — reče Janez s smehljajočim glasom. — „Lojda, sestra mojega ljubljence Teofila — kje pa je?“

Sveta tišina nastane v dvorani.

„Epafrej!“ zakliče apostol s tresočim glasom.

„Kje je Teofil?“

„Daj mi zaklad, ki sem ti ga izročil v varstvo. Kje je Teofil?“

Nekaj časa molči Epafrej, potem pa reče z žalostnim glasom:

„Mrtev je.“

Apostol zajoka na glas in reče:

„Pelji me torej h grobu, kjer počiva truplo mojega ljubljence.“

Vsa občina ihti na glas — le Teag, ki je bil skrit v nekem kotu, se reži z zaničljivim nasmehom.

Epafrej stoji molče nekaj časa, nato pa zakliče v globoki žalosti: „Janez!“

„Ti se obotavljaš?“ vpraša radovedno apostol škofa. Nato se vrže Epafrej na kolena pred Janeza ter jokaje reče:

„Teofil je mrtev za občino. Apostol Gospodov! Odpusti mi!“

Janez prime škofa za roko in reče:

„Vstani Epafrej in govori resnico!“

Škof vstane in začne pripovedovati s skesanim srcem:

„Imel sem ga v svojem očetovskem varstvu in ga čuval kot drag zaklad. Toda preveč sem mu zaupal — in mislim, da ga je zapeljivec iz naše sredine — o Bog!“

Škofu zastane beseda. Debele solze se mu vdero po bledem licu. Teag pa se na skrivaj zmuzne iz molivnice.

Po kratkem času pa vendar nadaljuje Epafrej, rekoč:

„Mislim, da ga je zapeljivec prigoovoril k begu. Teofil je zbežal —“

„Kam?“ vpraša apostol.

„V nisejskih gozdih je poglavar roparjev,“ odgovori Epafrej v globoki žalosti.

„Jezus Kristus!“ zakriči apostol in se zgrudi nezavesten na tla. Ni možno popisati, kaka bol se polasti vseh vernikov. Vsa občina joka. Ko se Janez zave čez nekoliko časa, poklekne in moli:

„Moj Gospod, moj Učenik! Samo en dan mi še daj, le en dan, potem pa rad umrjem. Prosim te, usliši me!“

Po tej kratki molitvi vstane apostol, verniki mu pomagajo.

Z žalostnim in potrjim glasom reče Janez:

„Epafrej! Ničesar ti nočem očitati. Moja globoka žalost in krvaveče srce, mi tega ne dopusti.“

„Ali mi odpustiš?“ joka škof na kolnih pred apostolom.

„Gospod odpušča!“ reče Janez — „jaz pa sem Njegov učenec in zato ti odpuščam. Toda jaz hočem k Teofilu. Moram iti, takoj moram iti.“

Pri teh besedah vzame v roko potne palico in hoče oditi.

Filemon mu brani in ga prosi, rekoč: „Ne hodi sam! V teh gozdih je velika nevarnost.“

Vsi verniki ga prosijo nato s povzdignjenimi rokami: „Ostani, apostol Gospodov — ali pa gremo mi s teboj! S teboj hočemo iti in s teboj tudi umreti!“

Toda Janez reče s prijaznim glasom:

„Ljubi moji, ostanite tu, ostanite doma! Gospod me bo spremljal in varoval.“

Nato pristopi k apostolu Lizija iz Niceje in ga prosi s solzami v očeh:

„Jaz hočem iti s teboj, ljubljene Gospodov. Svoja dva sinova imam tamkaj, naj grem in jih rešim!“

„Bodi miren, moj sin,“ reče Janez. „Pri Gospodu ti obljubim, da dobiš nazaj svoja dva sinova.“

Janez že hoče oditi. Toda Lojda pače pred njega na kolena, ihteč:

„Samo mene, oče Teofilov in moj oče — samo mene vzemi seboj.“

„Lojda!“, se nasmehlja s solzami v očeh apostol, „ti boš šla, ti, njegova sestra. Ti edina me boš spremljala. Amen! Zdravi ostanite in molite!“

„Amen!“ odgovori jokaje občina.

Ko zapusti apostol z Lojdo, sestro nesrečnega Teofila, molivnico, se sliši iz njegovih ust bolesten klic:

„Kristus! Usmiljeni Učenik moj, daj, da ga najdem!“

S počasnimi koraki stopata apostol in Lojda iz mesta proti nisejskemu gozdu, v srcu polna zlatega upanja.

(Dalje prihodnjič.)

V mraku . . .

Mrak večerni vse ogrinja,
vse objemlje nočni san,
da se zemlja z nebom strinja,
da umreti mora dan.

Zvezde zlate vse svetlijo,
hladen veje vetra dih . . .
Glasi mili sem hitijo,
veter rahlo vodi jih.

Ko umre nam dan poslednji,
zgine zemlje pač obzor,
a trenutek že naslednji
lepši nam zasiže zor . . .

Vse zakril je mrak večerni,
vse objel je nočni san.
V duši moji svetoverni
pa je jasen, svetel dan.

Nedin Sterad.

Kaj je novega po svetu?

Zadnje tedne skoraj ni bilo dneva, da bi časniki ne poročali o vremenskih nesrečah. Pri nas je neprestano deževje napravilo veliko škode pri krmi, mnoge kraje je hudo oklestila toča, strela je pobila več ljudi in živine, v drugih deželah so še pa bile vse hujše nesreče. Na Ogrskem je vsled silnih nalivov voda tako narastla, da je odplavila cele vasi, nad 300 ljudi se je potopilo, v nekaterih krajih je vsa živina in letošnja žetev uničena, škode je več milijonov. Tudi v Srbiji je voda napravila neizmerno škodo. Enako na Nemškem, Švičarskem in Francoskem. Na morju pa so v Ameriki divjali grozni viharji — cikloni, ki so zlasti v New-Jorku napravili veliko škode. Na Ital. in Spanskem pa so imeli zopet hud potres. — Hofrichter, ki je lani razposlal strup častnikom generalnega štaba, je obsojen na 20 let težke ječe, ne pa na smrt, kakor se je sploh pričakovalo. — Sarajevskega nadškofa je cesar odlikoval s tem, da mu je poslal svojo fotografijo v zlatem okvirju z briljanti in z lastnoročnim podpisom. S tem so se zamašila umazana usta židovsko-liberalnih listov, da je nadškof zaradi svoje hrvaške politike prišel v nemilost pri cesarju. — Dne 15. junija je bil slovesno odprt bo-

senski deželni zbor. Predsednik je Turek Alibeg Firdus, ki govori hrvaški, turški, arabski in perzijski jezik, prvi podpredsednik je Srb Voj. Šola, drugi podpredsednik pa sarajevski podžupan Hrvat Nikola Mandić. Ko se je deželni poglavar Varešanin peljal k otvoritvi deželnega zbora, je vstrelil nanj neki Srb Žerajič po imenu, iz revolverja. K sreči je bila kočija zaprta in krogla ni zadela generala. Zločinec se je nato sam ustrelil. Policija je dognala, da se je skovala cela zarota in bi bil imel napasti cesarja, ko se je mudil v Sarajevu, pa ni imel priložnosti, zato pa je sedaj spustil strele na generala Varešanina. — V našem državnem zboru so se štenje čisto zmešale. Vlada hoče dati Italijanom pravno fakulteto t. j. visoko šolo, kjer študirajo bodoči sodniki, advokati, notarji itd. Italijani hočejo imeti to šolo v Trstu, vlada pa jo hoče spraviti na Dunaj in sicer za 4 leta, potem pa bi se prestavila kam drugam — najbrž v Trst. Naši poslanci pa pravijo: če se Lahom da taka visoka šola, se mora dati tudi Slovincem v Ljubljani, v Trstu pa nikakor ne sme biti laške visoke šole, ker Trst ni čisto laško mesto in ker še bi potem Trst bil hujše gnezdo veleizdajskih naklepov proti Avstriji.

Navadna človeška pamet pravi, da imajo tudi Avstriji zvesti Slovenci pravico do visoke šole, če jo dobi peščica laških nemirnežev, ki komaj čakajo, da bi se odtrgali od Avstrije. Toda starokopitne

dunajske vlade še ni srečala pamet. — Dne 23. junija se je otvoril ogrski državni zbor ob navzočnosti cesarjevi. — Med Turčijo in Grško so še razmere vedno napete in se je bati vojske.

Orli.

Vzori Orlov. Odkar so se začeli snovati po slovenskih pokrajinah na katoliško-narodni podlagi telovadni odseki pod imenom »Orli«, v katerih se zbirajo vsi usposobljeni, delavni in po izobrazbi hrepeneči slov. fantje, od tistega časa sem je opaziti v vsakem kraju, kamor je prodrli duh Orlov, neko živahno vrvenje. Fant, ki je včlanjen v te vrste društvo, če tudi prej morda zanikern, brezbrizen in malomaren, postane v Orlu, po vzgledu svojih sotovarišev tudi sam nehote bolj gibčen in reden ter je voljan sodelovati pri še tako težavnem poslu, ki se dandanes v vedno v večji meri nalaga na rame našim mladeničem. Iznebi se tistega napačnega strahu pred svojimi prejšnjimi, sedaj še po napačni poti tavajočimi tovariši, ki je češče vzrok pri marsikom, da z neko nezaupljivostjo ter bojaznijo v srcu od strani gleda vse to živo vrvenje krščanske mladeniške armade. On se brez ozira na levo in desno, vneto in navdušeno oklene svojih novih prijateljev, uverjen da edino le potom neprestanega, neutrudljivega delovanja, v družbi s svojimi vdanimi tovariši more doseči ono stopinjo popolnosti, ki se zahteva od slehernega mladega človeka, dobro vedoč, da je cilj človeškega življenja kaj boljšega, kakor pa pijančevanje in drugo nedostojno počenje. Vsak, ki je količkaj razsoden, spozna, da le v mladosti se nudi ugodna prilika, da si človek pozida temelj za svojo bodočnost, da je mladost čas priprave za stara leta, kakor pravi pregovor: Kakor si postiljaš, tako boš tudi spal, in človek je svoje sreče kovač. Vsak zaveden mladenič torej bode zastavil vse svoje moči, da si zagotovi boljšo bodočnost, ne bode zanemarjal pomladi svojega življenja, varoval se bode na-

pačne tovaršije, ter pogumno premagoval vse ovire, ki se mu stavijo nasproti. Kdor pobližje opazuje življenje v našem Orlu, kdor pazljivo zasleduje poročila o njega uspehih, mora priznati, da naš Orli visoko vzdiguje svoj prapor, na katerega si je zaznamoval besede: Naprej mi mladi! Zadnji čas je sicer tudi v nasprotnem taboru zopet završalo; tisti dični generali so se vzdramili iz dolgotrajnega spanja, videč, da volja krščanske mladine nikakor ni, jih posnemati v njihovi lenobi in zaspanosti; zganili so se ter začeli capljati po naših sledovih. Zdatne škode pa nam hvala Bogu ne morejo prizadeti, kajti kmalu jih bode zopet premagal spanec, kateremu se bodo hočeš — nočeš zopet morali udati. Kakor pa ima vsaka stvar tudi svoje senčne strani, tako tudi v našem Orlu ni vse v redu kot bi bilo želeti. Ena izmed takšnih hib v telovadnih društvih kakor tudi v drugih je ta, da so mnogi člani v svojem prepričanju omahljivi in sprememljivi kakor jesensko vreme. Včasih ti bode on, ki ima to lastnost, navdušeno prisezal na zastavo Orlovo, drugič pa to navdušenje, to ogrevanje izpodrine dvom, postane mlačen član, len in omahljiv ter se polagoma bolj in bolj nagiblje k nasprotnikom. Takšno početje moramo najstrožje obsojati. Mi rabimo v svoji sredini fantov, ki pristopajo k nam ne samo iz hipnega razpoloženja, marveč iz trdnega prepričanja, ki pristopajo v naše vrste zbog tega, da se tu znova in še bolj nasrkajo katoliškonarodnega duha, se v svojem značaju okrepe ter pripravljajo in gladijo pot do našega cilja. Nadalje ne potrebujemo onih, ki bi nam radi samo gospodarili, ki se nam pridružujejo le iz sebičnih razlogov, sami pa se skrbno ogibljejo vsakega dela, med tem ko

sklepe drugih neopravičeno kritizirajo. Kdor meni, da bode v tem društvu kaj koristil, naj se tega mnenja kar naprej otrese. Uspeh nam je le tedaj zagotovljen, ako bomo delovali vsi skupno, brez razlike na stan, brez ozira na to,

si je li ta ali oni v javnosti priboril častnejše mesto, če bomo delovali v bratski slogi, z vsemi moči in sredstvi v dosego idej krščanskega slovenskega Orla.

J. Orožim.

Dekliški vrtec.

Tvoja volja, tvoja sreča. Kdo ne bi hotel srečno živeti, dokler mu Bog ne pretrga niti. On, ki edini ima pravico do nas? Pa človek sam pri tem lahko pomaga ali ovira sigurno varno vožnjo svojega življenja, kakor življenja bližnjega po morju odmerjenega mu časa. Od kod toliko gorja? od kod drugod kakor od napačne volje naše. Le vprašajmo se resno in nepristransko: Zakaj mi ne teko dnevi življenja, kakor bi mi bilo všeč? Kdo je kriv? Ali ni največkrat moja slaba volja vzrok nemira, viharja, ki meče vedno nove valove nezadovoljnosti in nesreče v to ubogo človeško srce.

Ali ne krvavi radi mene srce sedovo? Kaj tedaj? Vstani, čas je! Dobra odločna volja vstvarja, rekel bi, nov raj, ki se vsak dan obnavlja, kakor se obnavlja volja sama. Pa kako? bode te vprašale. Moja učiteljica, katera že dolgo uživa zaslužen plačilo, spominjala je vsak teden svoje male, nikoli ne pozabiti zjutraj, predno se lotimo dela, pregledati ga že naprej ter se nanj pripraviti z dobrim sklepom.

Me ženske, tako je večkrat rekla, imamo več srca ko razuma. Srce nam vzbuja voljo in predno jo je razum naravnal na pravo pot, že jo je vrglo vun. Zato tolikokrat prehitavamo, tako pogosto zgrešimo pravo mero.

Najraje nam spodleti gledajoč druge. Vsak ima svoj prav, vsak svojo senco; ker je zadnja temna, bode nas v oči in že zmiga jezik, da jo obsodimo prav po svoje. Reš po svoje, to je po svojih nazorih, po svojih izkušnjah sodimo delovanje drugih, ne pomislimo pa nič, da je največkrat obsodba krivična, bližnjemu škodljiva.

Koliko nemira, koliko razprtij, žalosti in nesreče povzroči naš nagli jezik!

Zato se navadite, otroci moji, tako je končala navadno svoj opomin, ne iti na delo, dokler niste z gorečo molitvijo zagotovile trdnega sklepa: Danes hočem opazovati sebe in druge, tako, da bom vselej in povsod pozvedovala o vzroku početja in potem pravično sodila; sebe rajše strogo, bližnjega kolikor mogoče blago.

Ako mi kdo prinese na uho kako novico glede drugih, tudi ne bom vzela kar za neomajano resnico, temveč taka novica naj me opozori k večji pazljivosti v presojevanju.

Če mi pa kdo ovadi bližnjega, do katerega imam tudi jaz pravico, dokaže naj vpričo njega svojo trditev. Tako ravnanje bo ostrašilo obrekljivce in opravičivce, v srcu obrekovanih pa vzbudilo zaupanje, spoštovanje in ljubezen do mene, ker ve, da ga ne obsojam po nepotrebnem.

Deklica poskusi, ako doslej nisi ravnala tako in poročaj tudi svoje nazore, ako se vadiš in si se privadila sličnim idejam.

Iz Kota.

Dobra gospodinja. Ljuba mlada kuharica, je-li znaš pripravljati okusno govejsko juho? Smeješ se mi ob takem vprašanju; a vendar trdim, da sem se le malokje namerila na res dobro juho. Tudi tozadevno ima vsak svoj okus, a nekaj v obče veljavnega se vendar lahko navede. Dobra govenjska juha mora biti čista, okusna, nikakor ne premastna in ne sme imeti posebnega okusa po nobenem dodatku, prav posebno bi svarila, pred zafranom, ki sicer juho žuti, ji pa da neprijeten duh in okus; sploh po kuhinjskih pravilih zafran ne spada v juho. Večkrat sem čula pritožbo osobito od mestne gospode, — da radi zafrana ni bilo mogoče vžiti — sicer prav dobre juhe. —

Svetovala bi ti, ljuba, mlada kuharica, sledeče ravnanje: V snažno mrzlo vodo deni dobro oprano govedino — ž njo nekaj kosti in košček jeter — da v njej zavre; ne porablaj ne preveč in ne premalo dodatkov; razun potrebne soli pridene peteržilj, nekaj zelerije (če je imaš, in le zelo malo), mrkevco ali korenje, nekaj lukovih lupin, majhen košček česneka, par zrn popra. Kadar je izpeljivo, tudi nekaj grahovitih lupin, malo svežih ali posušenih glibanj — gob — in košček kurenine. Na Laškem se po boljših hišah vedno pridene nekaj kurenine; tam se na trgu prodaja v to svrhu razrezana kuretnina.

Pene, ki se po prvem vrenju na juhi delajo, mnogo kuharic posnema; res je, da je potem juha čistejša, a kljub temu bi opozorila na dejstvo, da ravno v teh penah se nahaja mnogo redilne snovi; posnemanje torej ni priporočljivo, tem manje, ker se pene pozneje po juhi popolnoma izgubljajo in razkuhajo. Ne-posneta juha morda ni tako čista — a boljša, okusnejša in zdravejša pa je gotovo. Juha sme le počasi vreti; dobro je tudi, prvo juho po — morda polurnem vrenju odcediti in meso z dodatki z

nova z vodo doliti. K juhi se potem še le pred uporabo — po še enkratnem precejenju zmešajo v potrebni meri. To o čisti govejski juhi! Prihodnjič pove nekaj o vkuhani govejski juhi
stara kuharica.

Kakor črešnjev cvet.

Kakor črešnjev cvet —
samo bolj cveteti,
samo bolj dehteči
je tvoj, deva, cvet.

Črešnjev snegobel,
tvoj je še belejši,
tvoj je še krasnejši —
vsak ga je vešel.

Tam čebele med
s cveta zbirajo
in prezirajo
vsak obrani cvet.

A ti čuvaj cvet!
Čbelam ga zapiraj,
slani ga zastiraj —
cvet, ponos deklet!

Starogorski.

Društveni glasnik.

Romanje na Trsat bo letos zelo zanimivo in poučno. Prejšnja leta smo hodili večkrat v Marijino Celje na Gornjem Štajerskem. Res, častitljiva in ljubka je ta božja pot, veličastne so gornještajerske planine, toda planine imamo nazadnje tudi doma. Naložili smo se na vlak in drdrali kar naprej do zadnje železniške postaje, potem pa še je bila dolga in težavna pot do Marijinega Celja. Letos bo to vse drugače. Opravili bomo lahko svojo versko pobožnost, pa med potom marsikaj zanimivega videli. Spoznali bomo lep kos slovenske in hrvaške zemlje, videli bomo glasoviti Kras in življenje na Krasu; med potom si bomo ogledali svetovno-znano postojnsko jamo, pravi čudež kranjske dežele. Postojnska jama je kakih 10 minut od mesta Postojne; razteza se pod slemenom glavna jama kakih 3090 m daleč. Blizu vhoda se privali v jamo Pivka, ki preteka jamo in se potem pri Planini prikaže zopet na dan pod imenom Unec, potem se zopet zgubi pod zemljo in pride na dan pri Vrhnikih pod imenom Ljubljanka, teče naprej skozi Ljubljano ter se pri Zalogu, uro hoda pod Ljubljano izliva v Savo. Vtisek, ki ga napravi na človeka postojnska jama, je nepopisljiv. — Videli bomo jadransko morje in se

celo vozili po njem. In kdo bi ne videl rad morja! Vlak nas po pripeljal v veliko trgovsko mesto Reko, potem nas vodi pot skozi mesto do mosta, onstran mosta je narodno hrvaško mesto Sušak, takoj pri mostu vodijo kamenite stopnice na hrib k Marijinemu svetišču, od koder je krasen razgled na morje, vozna cesta pa se vije nekoliko po ovinkih na hrib. Na Trsat bomo počastili Mater božjo, saj je tu naš Loreto. Na Trsat bomo videli ostanke starega gradu nekdanj mogočnih hrvaških knezov Frankopanov. Lahki parobrod nas bo potem odnesel po morskimi valovih v slavno in krasno letovišče Opatijo; med potom bomo iz daljave gledali otok Krk in visoko Učko, najvišjo goro »tužne Istre.« Iz Opatije prehodimo peš ob morskem obrežju kratko pot skozi Volosko v Matulje, od koder nas popelje železni konj v ljubo domačijo. Zelena Štajerska se nam bo potem tem lepša zdela, ko bomo videli goli Kras. Komur je tedaj mogoče, na porabi to ugodno priliko. Videl bo veliko in naučil se veliko, truda pa bo veliko manj kakor v Marijino Celje. Ne pozabite pa vzeti seboj malo toplejših, zgornjih obleke, ker v postojnski jami je zelo hladno, pa tudi na ladiji včasih veter vleče in je dobro, če se človek ogrne.

Dekliški shod v Št. Juriju ob južni železnici se je vršil dne 12. junija ob ogromni udeležbi mladenk iz raznih krajev, poleg domačinov zlasti dekleta iz Ponikve, Šmarja, Dramelj, iz Teharja in Slivnice. Čez 1400 deklet se je zbralo ta dan. Pridigo je imel zunaj cerkve žup. g. Gomilšek, ki je z ognjevitno besedo vnel mladenke, kako naj čuvajo svoj srčni dom, svoj katoliški dom in slovenski dom. Slovesno sv. mašo je opravil domači g. župnik. Ob 1. uri se je začelo zborovanje na prostem pri cerkvi. Zbor so otvorile gojenke gospodinske šole na Teharju s pesmijo »Slovenka seme«. V imenu domačih mladenk je pozdravila shod domačinka Marija Vrečko. Na to je predsednica Zveze slov. deklet Anica Kren pozdravila shod v imenu zveze in v imenu št. iljskih mladenk. Govorile so še: Liza Grizold iz teharske gospodinske šole, Mar. Vrečko iz Šmarja, Ciljka Bevc v imenu pištanske dekleške zveze, Zabr. Franciška iz Ponikve, Gajšek Ter. iz Teharja v imenu ondotne Marijine družbe, Ana Deučman iz Dramelj, Jera Turk iz Šmarja je deklamovala »Obmejno budnico«, Ana Guzej iz Kalobja, Marija Vrečko iz Slivnice pri Celju, Ana Vehovar je razložila, kako treba delovati za »Slovensko Stražo«, Kozar Marija (domačinka) je deklamovala »Dekliško budnico«, Marija Stritih iz Pištanja v imenu Marijine družbe, Ana Kos od Sv. Eme, Amalija Verk od Sv. Petra na Medvedovem selu, Helena Matko je pozdravila shod v imenu mozirke dekleške zveze, Ter. Šketa iz Braslovč, Mar. Androjna od Sv. Jurja v Slov. gor., Matilda Novak od Sv. Križa pri Slatini, Franciška Kitek iz Studenic. H koncu še župnik Gomilšek spregovoril o potrebi dekleških zvez in dekleške izobrazbe zlasti v gospodinjstvu, predsednica pa zahvali vse za lepo udeležbo ter zaključil shod, ki ostane vsem gotovo v najboljšem spominu. Padlo je marsikatero dobro seme v mlada srca, ki bo natihome kličilo in rastle.

Sv. Anton v Slov. gor. Tudi pri nas bi bil že čas, da bi se vzdramili iz spanja. Res imamo dekleško in mladeniško Marijino družbo. (Dekleta imajo že tudi svojo zastavo od l. 1907.) Toda spita obe. Kako bi tudi ne, saj že dalje kot eno leto ni bilo nobenega nauka ne shoda. Tudi novi udje se niso sprejemali.

Ko bi se vsaj zdramili! — Kaj pa z dekl. in ml. zvezo, ki bi bila tudi jako koristna za našo faro? Mladdenke, mladeniči, sklenite medsebojno zvezo, kakor so jo sklenili po drugih župnijah. Vedrite si duha na shodih, ne hodite ga morit v gostilne in na plesišča. — Prekoristna bi bila za nas tudi družba treznosti. Dal Bog, da bi kmalu kaj bilo. Vsem somišljenicam širom Slovenije izroča pozdrave

Prosta.

Koroško. Velik mladeniški shod za podjunsko dolino priredi koroška slovenska krščanska socialna zveza na hribu sv. Eme in Rozalije nad Globasnico dne 3. julija. Prosimonše koroške naročnike, ki se bodo vdeležili shoda, da nam kaj poročajo o njem.

Kamnica. Nate, gospod urednik nekaj novega iz Kamnice. V nedeljo dne 12. junija smo imeli pri nas mladinski shod in se je ustanovila mladeniška zveza. Preč. g. dr. Hohnjec so nas mladeniče in dekleta v pridigi tako lepo vzpodbujali, kako se naj učimo od presv. Srca Jezusovega delati sebi in bližnjemu v časno in večno korist. Pri zborovanju pa se nam je v 6 govorih vsestransko razlagalo, kako potrebna je dandanes krščanska izobrazba mladini, posebno v mestnih okolih. Zvestoba sv. veri in maternemu jeziku naj nam bodo zvezde voditeljice. Da pa še v naših mladih srcih krepko klije duh krščanski in ljubezen do maternega jezika, smo mi mladi iz Kamnice pokazali na tem shodu. Dež je lil, kakor ob vesoljnem potopu, v megli je hrulo, strela je vrezavala, mi pa smo ne samo vztrajali, ampak ne mence se, kaj se godi v naravi, z navdušenjem in v nemo zasledovali važnost govorniških besed. Bilo nas je poslušalcev blizu 200. Razun g. dr. Hohnjeca in obeh urednikov Zebota in Kemperla, so govorili mladeniči: Baš iz Maribora, Fluher iz sv. Petra in domačin Boštjan Kristovič. Pismo je pozdravil mlad. shod mladenič Franc Sparl, voditelj mladeniške zveze v Jarenini. Zastopane so bile mlad. zveze od Sv. Križa, iz Spod. sv. Kunigunde, od Sv. Petra in iz Maribora. Po dokončanih govorih se je izvolil odbor. — Slabo je bilo vreme, pa lep shod in dober začetek. Kdor pa čaka brez neha in v upih živi, prerađa nazadnje mu sreča zaspi.

Govorniške vaje.

Tri poglavitne zasluge sv. apostolskih bratov Cirila in Metoda za slovenski narod

Vsedobri Bog je izredno odlikoval slovenski narod. Dal mu je prekrasno bivališče na zemlji, obdaril ga je z najlepšimi lastnostmi. Ko je dotekel čas, pa mu je poslal v sv. apostolskih bratih Cirilu in Metodu največja dobrotnika. Njune zasluge za naš narod so neprecenljive. Sleherni Slovenec in sleherna Slovenka jih mora poznati. Hvaležnega srca moramo leto za letom proslavljati svoja največja dobrotnika. To pa storimo, ako si pred

oči stavimo in premišljujemo tri poglavitne zasluge sv. bratov Cirila in Metoda za naš narod.

1. Prva njuna zasluga je, da sta našemu narodu prižgala luč prave vere. Res je, večina Slovencev je bila krščenih že pred prihodom sv. Cirila in Metoda v naše kraje. Pokrstili so jih nemški misijonarji iz Solnograda, ki so bili odvisni od bavarskih nemških vladarjev pa so le v nemščini poučevali ljudstvo, ki jih ni nikdar prav razumelo. Slovenci so prejeli krščanstvo, pa so izgubili svojo narodno samostalnost za vedno. Zato so

in se ga še oklepa dandanes. To je prva neprecenljiva zasluga sv. bratov za naš narod, da sta ga prepričala o neskončni vrednosti edinovzveličavne sv. katoliške vere in da sta mu s svojim ljudomilim apostolskim delovanjem za vedno priljubila krščansko življenje. Tako sta zares še le ona v pravem pomenu besede prižgala luč prave vere našemu narodu, in sta postala naša apostola, naša blagovestnika.

2. Sv. apostolska brata sta prva pisala v slovenskem jeziku. Neizmerno srečne so se čutili stari Slovenci, ko so iz njihovih ust slišali zveličanske nauke v mili domači besedi. To sta hipoma opazila sv. apostola. Sv. Ciril je iznašel posebne črke za slovensko abecedo. Cirilova abeceda se imenuje glagolica, v kateri so še dandanes tiskane masne knjige, ki se rabijo pri staroslovenski bili do nove vere vedno nezaupni. Ni manj kalo krvavih uporov zoper nemške misijonarje. Nezaupnost do krščanske vere še je le izginila, ko sta prišla med naš narod sv. brata Ciril in Metod. V našem domačem jeziku sta ljudstvu razlagala resnice sv. vere. Sedaj jih je razumelo naše dobrosrčno ljudstvo in se je z vso dušo oklenilo krščanstva. Učenec sv. bratov, bolg. škof Klement pa je sestavil za slovenski jezik novo abecedo, ki se še dandanes imenuje po sv. Cirilu cirilica ter v njej pišejo Rusi, Srbi in Bolgari. Cirilico naj bi znal brati in pisati tudi vsak Slovenec. Sveta brata sta predstavila bogoslužne knjige v slovenski jezik in sta tako utemeljila slovensko slovstvo ter vsem Slovanom prinesla krščansko cmiko. Prva sta torej pisala v našem milem maternem jeziku, o kako sta ga ljubila! Koliko sta se trudila, da ga olikata, da vzbudita v našem ljudstvu trajno ljubezen do njega! Koliko hvalo smo jima dolžni še dandanes Slovenci! Cenimo, ljubimo torej nad vse,

kot nekdanj sv. brata, tudi mi svoj mili materni jezik, branimo kot sv. brata njegove pravice in skrbimo, da bo med nami kot pred tisoč leti, tudi sedaj edino vladajoči naš blagoslavni slovenski jezik.

3. Sv. apostolska brata sta dobila od apostolske stolice za vedno dovoljenje, da se sme sv. maša brati in popevati v slovenskem jeziku. To je njuna tretja poglavitna zasluga. Ta pridobitev ju je stala obilo truda in boja. Sv. Metod je zavoljo slovenskega bogoslužnega jezika moral celo dve leti v ječi preživeti. Iz nemške ječe še ga je le rešil rimski papež. Precej let se je med Slovenci vršila služba v slovenskem jeziku. Danes se vrši le v latinskem jeziku. Neugodne razmere so bile krive, da se do dandanes ni ohranila med nami slovenščina kot bogoslužni jezik. Srečnejši so bratje Hrvati, ki še po več škofijah dandanes opravljajo službo božjo v staroslovenskem jeziku kot nekdanj sv. brata. V staroslovenskem jeziku se še sedaj opravlja služba božja pri katoliških Rusinih in pri vseh pravoslavnihi Slovanih. Po zaslugi sv. bratov je naš jezik postal svet in to ostane za vedno. Pač zadosten vzrok, da še ga bolj cenimo, da še ga iskreneje ljubimo.

Premili! Tri navedene poglavitne zasluge naših sv. apostolov so pač tako velike, da jih mora poznati ves narod, da mora proslavljati do konca dni sv. apostola, ki sta toliko storila za nas. Najlepša proslava njihovih zaslug pa je in ostane zvesto posnemanje njunega apostolskega vzgleda. Vsak čas moramo hvaležnega srca klicati s pesnikom:

Nešetiti skazala dobrot
sta brata nam Ciril-Metod.
Oj hvala vama dobrotnika,
Slovanov prva učenika!

Slovstvo.

Staršem in vzgojiteljem. Navajajte otroke, da bodo hodili pogostoma k sv. obhajilu. Spisal O. Julij Lintelo. (Slovenski prevod je oskrbela in knjižico izdala Marijina družba v ljubljanskem semenišču.) 1910. Založila Katoliška bukvarna v Ljubljani. Tiskala Katoliška tiskarna. Str. 44. Cena 25 vin., pri naročilih na 10 ali več izhodov po 20 vin. V prvi svoji okrožnici z dne 4. oktobra 1903. je papež Pij X. omenjal sedanjega prežalostnega položaja človeškega rodu. »Komu ni znanor, pravi, »da človeško družbo razjeda bolezen hujša, kot kdaj v minulih časih, ki še od dne do dne narašča in jo tišči v poglobljen pogin? Dobro vam je znano, kakšna je ta bolezen: odpad od Boga in oddaljevanje od njega... Temu zlu pa se moramo upreti. Zaradi svoje slabosti se tega dela plašimo, toda v zaupanju na Boga smo se odločili edino na to delovati, »da vse v Kristusu prenovimo, namreč, da bode

Kristus vse in v vsem.« — Zvest temu načelu deluje sv. oče ves čas svojega vladanja za prenovljenje človeškega rodu v Kristusu. V najpopolnejši meri se bode to prenovljenje izvršilo, ko se bodo vsi verniki združevali s Kristusom v zakramentu sv. Rešnjega Telesa, in sicer tolikokrat, da jim bo evharistija neprestano »lek, ki nas očiščuje vsakdanjih napak in nas varuje smrtnih grehov.« (Trid. zbor, seja 13, poglavje 2.) Po zakramentu sv. Rešnjega Telesa se namreč verniki najtesneje združijo s Kristusom in po prejetju tega sv. zakramenta se v resnici prenovijo v Kristusu. Po posameznih vernikih se potem prenove cela družina, župnija, vsa človeška družba. Zato je papež Pij X. dne 20. decembra 1905. izdal odlok o pogostnem in vsakdanjem prejetju sv. obhajila. Nedvombeno je ta odlok najvažnejše in najdalekosežnejše delo Pija X. in bo imel — ko se bo začel v vseh škofijah de-

jansko izvrševati — tudi največji vpliv na prenovljenje človeške družbe v Kristusova. Ves krščanski svet se trudi, da vstreže želji sv. očeta, ki je obenem želja Kristusa. Izdajajo se navodila in pišejo knjige, kako naj se ljudstvo pouči o potrebi pogostnega in vsakdanjega prejetanja sv. obhajila. Med tozadevnimi spisi so najboljše o. Lintelovi, ki je izdal tako navodilo o potrebi prejetanja vsakdanjega svetega obhajila tudi za posamezne stanove. Sam papežev odposlanec na svetovnem evharistiškem shodu v Metzu, kardinal Vanutelli, je izjavil, da o. Lintelovi spisi najbolj točno pojasnjujejo besede papeža Pija X. Jako srečna je bila torej misel, ki jo je izvršila Marijina družba v ljubljanskem semenišču s tem, da je začela izdajati v slovenskem jeziku o. Lintelove spise o pogostnem in vsakdanjem prejetanju sv. obhajila. Prva je izšla knjižica z naslovom: Staršem in vzgojiteljem! Navajajte otroke, da bodo hodili pogostoma k sv. obhajilu. Če hočemo, da pride pogostno in vsakdanje sv. obhajilo v navado, je treba poskrbeti, da pristopa mladina pogosto k mizi Gospodovi. »Če hočete videti kdaj celo množico gorečih kristjanov ob božji mizi, zbirajte najprej male anđele okrog tabernakelja«, pravi msgr. de la Bouillerie. Prav glede tega, da bi otroci pogosto in vsak dan prejemali sv. obhajilo, je pa še veliko predsodkov. O. Lintelo pa temeljito pobije vse take predsodke, tako da kdor prebere njegovo knjigo in preudari razloge, ne bo prav nič premišljeval in bo gotovo poslušen sv. očetu, ki vabi k pogostnemu in vsakdanjemu sv. obhajilu. Delo katehetov,

pridigarjev in izpovednikov, ki navajajo zlasti mladino k pogostnemu in vsakdanjemu svetemu obhajilu, bo ostalo le nepopolno, če ne bodo zato zavzeti tudi starši in če starši sami ne bodo pomagali, da bi mladina večkrat pristopila k mizi Gospodovi. To bo pa dosegla naznanjena knjižica! Zato naj se razširi med ljudstvom: vsi vzgojitelji in starši naj jo dobe v roke! Razširjanje te knjižice je v resnici apostolsko delo. Goreč župnik, ki pozna o. Lintelove spise, je takoj, ko je zvedel, da se pripravlja slovenski prevod knjižice »Staršem in vzgojiteljem!«, naročil 500 izvodov. Naj bi našel mnogo posnemovalcev in kmalu bi bilo ljudstvo dovolj poučeno o pogostnem in vsakdanjem svetem obhajilu. K mizi Gospodovi bi pristopale dan za dnevom množice pobožnih vernikov, in želji sv. očeta Pija X. bi bilo ustreženo.

Marijin otrok. Vodilo za ude Marijinih družb, drugi natis, priredil in založil P. Lavrencij Göppel, Ord. Cist. v Zatičini 1910. V natisek dovolil preč. kn. šk. ordinarijat v Ljubljani in veleč. g. opat Fr. Gerard, Ord. Cist. v Zatičini. Tisk. in vezava J. Krajec nasl. v Novem mestu. Cena: v usnje vezana knjižica z rdečo obrezo 1:80 K, z zlato obrezo 2 kroni, po pošti 10 vin. več. Dobiva se naravnost pri založništvu v Zatičini, v prodajalni Katol. tisk. društvo (Ničman) v Ljubljani in po knjigarnah. Knjižica je gledé izvrstne vsebine, kakor tudi gledé priročne podolgaste oblike in krasne vezave vsega priporočila vredna. Marijini otroci, sezite hitro po njej! Vsakemu bo dober prijatelj!

Družba sv. Mohorja.

Do dne 16. rožnika 1910 štela je Družba sv. Mohorja to-le število udov:

nadškofija goriška	159	9971	10130	udov
škofija krška	196	6175	6471	"
" lavantinska	473	26226	26699	"
" ljubljanska	792	32036	32828	"
" tržaško-koprška	78	4511	4589	"
" poreška	9	166	175	"
" krška	—	70	70	"
" senjska	8	158	166	"
" dalmatinska	3	51	54	"
nadškofija zagrebška	23	422	445	"
škofija djakovska	—	62	62	"
bosenske škofije	8	154	162	"
škofije somboteljske in ogrske	2	181	183	"
škofija sekovska	37	404	441	"
nadškofija videmska	12	325	337	"
po raznih krajih Avstrije	16	136	152	"
po ostali Evropi	2	158	160	"
v Ameriki	24	2394	2418	"
v Afriki	9	158	167	"
v Aziji	1	6	7	"

Vkup je torej 1852 83764 85616 udov.

V tem številu pa še niso vse župnije, kajti do danes še nismo dočakali udov iz treh koroških župnij, iz ene kranjske in ene štajerske župnije, katerih skupno število je znašalo lani nad 250. Ker se nadjamo, da pricaplajo kmalu tudi ti obojavljaji, bomo koncem tega meseca imeli vkup blizu 86.000 udov. Pa tudi brez njih smo letos že prekoračili dosedanje najvišje število udov. Novih dosmrtnih članov je prirastlo 86, proti lanskemu številu jih je torej letos za 70 več. Na novo vpisalo se je 6411 članov. Kdor se do konca rožnika ne oglasi, ne more zahtevati od nas vseh letošnjih knjig.

Slovenci! Naročite si „Naš Dom“.

Trgovina tiskarne sv. Cirila

MARIBOR, Koroška cesta šte. 5

je otvorila na novo prodajo papirja, pisalnih, risalnih in šolskih potrebščin ter priporoča posebno :

kancelijski, konceptni, pismeni,
dokumentni, ministrski, ovitni
in barvani papir

svinčnike

peresa

peresnike

radirke

kamenčke

tablice

gobice

črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno
ali dvema kolonoma, v papir,
platno, gradl ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice

po raznih cenah.

Papirnate vreče vseh ve-
likosti
po ori-
ginalnih tovarnih cenah.

Štambilje

pečatnike vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatne izvršujejo
se v najkrajšem času.

Svileni papir v vseh barvah

Pismeni papir v kasetah
in mapah, razglednice.

Zavitke za urade v vseh
velikostih, zalepke.

Trgovci in preprodajalci
imajo en gros-cene. Priznano
dobro blago. Solidna in
točna postrežba.

Marijin otrok.

Vodilo za ude Marijinih družb. Drugi natis priredil in založil
P. Lavrencij Göppel, ord. Cist. v Zatičini 1910. Tisek in vezava
J. Krajec nasl. v Novem mestu. Cena: v usnje vezana z rdečo
obrezo 1'80 K, z zlato obrezo 2 K po pošti 10 v več. Dobiva se
v Zatičini, v prodajalni Kat. tisk. društva (Ničman) v Ljubljani in
po knjigarnah.

Krščansko-socialna
zveza priredi letos

Romarski vlak na TRSAT.

Vlak bo šel iz Maribora dne 11. julija zjutraj in pride nazaj v Maribor 12. julija zvečer. Sprejemal bo romarje na vseh štajerskih postajah. Vozni red in vozne cene so sledeče:

Vlak odhaja 11. julija ob	Postaje	Vlak se vrne 12. julija ob	Cene za tja in nazaj	
			III. razred	II. razred
Odhod 12. uri 45' zjutraj	Maribor	Dohod 7. uri 50' zvečer	16 kron	22 kron
" 12. " 56' "	Hoče	" 7. " 40' "	"	"
" 1. " 2' "	Slivnica	" 7. " 34' "	"	"
" 1. " 7' "	Rače	" 7. " 29' "	"	"
" 1. " 18' "	Pragersko	" 7. " 16' "	"	"
" 1. " 29' "	Slov. Bistrica	" 7. " 5' "	15 K 50 v.	21 K 50 v.
" 1. " 43' "	Poljčane	" 6. " 51' "	"	"
" 2. " 7' "	Ponikva	" 6. " 28' "	"	"
" 2. " 16' "	Grobelno	" 6. " 21' "	"	"
" 2. " 23' "	Sv. Jurij	" 6. " 15' "	"	"
" 2. " 33' "	Štore	" 6. " 6' "	"	"
" 2. " 46' "	Celje	" 5. " 56' "	15 kron	21 K
" 3. " 1' "	Laško	" 5. " 42' "	"	"
" 3. " 12' "	Rimske Toplice	" 5. " 32' "	"	"
" 3. " 29' "	Zidanmost	" 5. " 15' "	14 K 50 v.	20 K 50 v.
" 3. " 42' "	Hrastnik	" 5. " 5' "	"	"
" 3. " 54' "	Trbovlje	" 4. " 58' "	"	"
" 5. " 9' "	Ljubljana	" 3. " 54' "	—	—
Dohod 7. " 18' "	Postojna	— — — — —	—	—
Odhod 12. " 10' popold.	Postojna	— — — — —	—	—
— — — — —	Matulje	" 12. " 2' "	—	—
Dohod 2. " 12' "	Reka	Odhod 11. " 32' predpol	—	—

V voznihi cenah je zapopadana tudi vstopnina v postojnsko jamo in pa cena za parnik v Opatijo.

Na potu tja se ustavimo v Postojni ter si tam ogledamo svetovno znano postojnsko jamo.

Na Trsat je iz Reke peš malo uro. Vspored pobožnosti na Trsatu bo ta-le:

Dne 11. julija: Ob 4. uri popoldne slovesen vhod in kratek nagovor.

Ob 5. uri popoldne pridiga. Potem spovedovanje.

Ob 1/2 8. uri zvečer večernice.

V mraku rimska procesija.

Dne 12. julija: Od 3. ure naprej svete maše.

Ob 5. uri zjutraj pridiga, nató slovesna sveta maša in sveto obhajilo.

Ob 1/2 9. uri zjutraj slovesen odhod.

Ob 1/2 10. uri dopoldne po morju s parnikom v Opatijo in potem v Matulje na vlak.

Romarji naj vzamejo seboj dežnik in pa kako svršno obleko, da se morejo ogrniti v postojnski jami, kjer je precej hladno. — Karte se naj naročajo in denar se naj vpošlje prej ko je mogoče, najpozneje pa do 5. julija. Romarji se opozarjajo, da letos nikdo več ne dobi karte na vlaku ali pa na postajah tisti dan, ko vlak odhaja.

Karte se naročajo po pošti edinole pod naslovom: Romarski odbor v Mariboru, Grajska ulica št. 2. V Mariboru se izjemoma osebno lahko kupijo tudi v tiskarni sv. Cirila od 27. junija naprej.

Po pošti se karte pred 4. julijem ne bodo razpošiljale.

Romarski odbor.